

ДІАСПОРА ЯК ФАКТОР ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Вплив діаспор у сучасному світі стає більш відчутним як у внутрішній політиці приймаючих країн так і на міжнародній арені. В умовах глобалізаційних процесів етнічні діаспори стали активними суб'єктами міжнародного лобювання, які, використовуючи свій потенціал в країнах проживання, здатні чинити певний тиск на їх уряди та міжнародні організації, регулюючи в такий спосіб зовнішньополітичний курс щодо держави або регіону походження. Власне, вже ряд держав давно здійснюють таку взаємовигідну співпрацю, результати якої позитивно впливають на політичне, економічне, соціальне, культурне становище в країні виходу, збільшують її можливості в сфері міжнародних відносин.

Значний потенціал у сприянні Українській державі в інтеграції до глобального контексту, підвищенню конкурентоспроможності в нових реаліях, просуванні її інтересів на міжнародній арені має і українська діаспора.

Починаючи з кінця Першої світової війни діаспорні спільноти виступали представниками інтересів українства і своєрідними групами тиску на органи влади приймаючих країн з метою здобути їх підтримку в боротьбі за державну незалежність України, захисті політичних і національних прав українського народу. Із проголошенням незалежності України зусилля діаспори були спрямовані на лобювання урядів країн проживання з метою визнання молоді держави як суверенного члена світового співтовариства, реалізації національних інтересів та утвердження позитивного іміджу. Значний внесок здійснено діаспорою у справі визнання Голодомору актом геноциду українського народу парламентами держав світу та міжнародними організаціями. Внаслідок тривалих лобістських дій української діаспори Голодомор в Україні актом геноциду визнали парламенти 19 країн.

Однак, не всі діаспорні групи активно проявляють себе у політичному житті приймаючих країн. Це пов'язано як з рівнем організованості самої діаспори так і ступенем розвитку політичних, економічних і громадських свобод в приймаючому суспільстві. На нашу думку, вагомою причиною є і неефективна державна політика у сфері взаємодії з українською діаспорою. Співпраця України з діаспорою в напрямі захисту національних інтересів так і не стала основою зовнішньої політики. Недостатнім є і залучення представників громадсько-політичних об'єднань закордонних українців до розробки та здійснення державної політики України у даній сфері.

Зважаючи на зростаючу роль етнічного лобізму у світовій політиці, на наше переконання, необхідно вивчити досвід та механізми співпраці інших держав, які вбачають у своїй діаспорі потужний фактор політичного, економічного, інформаційного впливу в країнах проживання і досить успішно використовують його, розробити концепцію світового українського лобі та стратегію реалізації національних інтересів у міжнародній сфері і конкретно в кожній приймаючій країні.

Чи зуміє Україна використати можливості, які відкриває перед країнами глобалізація, витримати виклики сучасності і стати повноправним членом світового співтовариства? Це залежатиме від уміння консолідувати зусилля світового українства і спільно та ефективно діяти в ім'я національних інтересів України на міжнародній арені.